

COVID-19 SALGIN SÜRECİNDE UYGULANAN UZAKTAN EĞİTİME İLİŞKİN ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ALGILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ*

 Hatice Zehra ÜNAL^a

 Pınar ÖZKAN^b

Özet

Eğitim, eğiten ve öğreneni bir araya getiren faaliyetler bütünüdür. Öğrenen ve öğretmenin aynı platformda bir araya gelmesinin zor olduğu durumlar için, uzaktan eğitim modelleri geliştirilmiştir. 2019 yılının son aylarında ortaya çıkan ve dünyayı etkisi altına alan Covid-19, “Dünya Sağlık Örgütü” tarafından salgın olarak kabul edilmiş ve salgının etkinliğini azaltmak için, yüz yüze eğitime ara verilmiştir. Türkiye’de, Milli Eğitim Bakanlığı, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu ile uzaktan eğitim sürecini başlatmış, öğretmenler dijital sistemler üzerinden eğitimi sürdürmüşlerdir. Uzaktan eğitim sürecinde; eğitim planlarının oluşturulması, bilginin kontrollü bir şekilde öğrencilere sunulmasında etkili olup olmadığının tespit edilmek istenmesi, bilgi ve iletişim alanlarındaki ilerlemeler ışığında değerlendirilmesi bu araştırmanın problem olarak ele alınmasını sağlamıştır. Ortaokul öğrencilerinin salgın sürecinde uygulanan uzaktan eğitime ilişkin algılarının değerlendirildiği bu çalışmada “nicel yöntem” kullanılmıştır. Araştırma “betimsel tarama” ile tasarlanmıştır. “Araştırmanın evreni” Yalova ili Altınova ilçesindeki devlet okullarındaki tüm ortaokul öğrencileridir. “Çalışma grubu” Altınova’da bulunan 9 adet devlet ortaokulunda bulunan 334 öğrencidir. Araştırmacı tarafından hazırlanan “öğrenci bilgi formu” ve “Ortaokul Öğrencileri Uzaktan Eğitim Algıları Ölçeği”, elektronik ortam üzerinden çevrimiçi uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin demografik özelliklerinden olan cinsiyet, evin bulunduğu konum ve sınıf düzeyi ile uzaktan eğitime ilişkin görüşler arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Buna karşın yaş, kardeş sayısı ve uzaktan eğitime bağlanılabilecek araç sayısı ile uzaktan eğitime ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Salgın, Uzaktan eğitim, EBA, Covid-19, Öğrenci görüşleri.

* Bu makale, yazarlığını birinci yazarın, danışmanlığını ikinci yazarın yaptığı ‘COVID-19 pandemi sürecinde uygulanan uzaktan eğitime ilişkin ortaokul öğrencilerinin görüşlerinin değerlendirilmesi: Yalova ili Altınova ilçesi örneği’ başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

^a Bil. Uzm., İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, haticezehraunal@hotmail.com

^b Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, binarmert@icloud.com

Makale Geliş Tarihi: 28.01.2022, Makale Kabul Tarihi: 22.04.2022

EVALUATION OF SECONDARY STUDENTS' PERCEPTIONS REGARDING DISTANCE EDUCATION APPLIED DURING THE CORONAVIRUS EPIDEMIC

Abstract

Education is the whole of activities that bring together the educator and the learner. Distance education models have been developed for situations where it is difficult for the learner and the teacher to come together on the same platform. Covid-19, which emerged in the last months of 2019 and affected the world, was accepted as an epidemic by the "World Health Organization" and face-to-face training was suspended in order to reduce the effectiveness of the epidemic. In Turkey, the Ministry of National Education started the distance education process with the Turkish Radio and Television Corporation, and the teachers continued their education through digital systems. In the distance education process; The creation of education plans, the desire to determine whether it is effective in presenting the information to the students in a controlled way, and its evaluation in the light of the developments in the fields of information and communication enabled this research to be considered as a problem. "Quantitative method" was used in this study, in which secondary school students' perceptions of distance education applied during the epidemic were evaluated. The research was designed with "descriptive survey". "The universe of the research" is all secondary school students in public schools in Altınova district of Yalova province. The "working group" is 334 students in 9 state secondary schools in Altınova. "Student Information Form" and "Middle School Students' Distance Education Perceptions Scale" prepared by the researcher were applied online via electronic media. According to the results of the research, it has been determined that there is no significant difference between the demographic characteristics of the students, such as gender, the location of the house and the class level, and the views on distance education. On the other hand, it has been determined that there is a significant difference between the age, the number of siblings and the number of vehicles that can be connected to distance education and their views on distance education.

Keywords: Epidemic, Distance education, EBA, Covid-19, Student opinions.

Giriş

Bu makale, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Eğitim Yönetimi Bölümünde yaptığım ve kabul edilen "Yüksek Lisans" tez çalışmasındaki bilgilerden hazırlanmıştır. Makalede bulunan tablolardaki veriler tez çalışmasındaki araştırma ve değerlendirme sonuçlarını içermektedir.

Yaşam boyu öğrenme sürecinde, eğitim yöntemlerini şekillendiren en önemli faktör ihtiyaçlardır. Dünyanın küreselleşmesiyle birlikte artan dünya nüfusuna paralel olarak eğitime olan talep artmıştır. Gelişen teknoloji sayesinde bilginin dolaşımı kolaylaşmış, sürekli artan nüfusun ihtiyaçlarını karşılamak için, eğitim sisteminde yeni yol ve yöntemler geliştirilmiştir.

Covid-19 salgın sürecinin getirdiği zorunlu dönüşümle, uygulanan uzaktan eğitimin; eğitim planlarının oluşturulması, eğitim ihtiyaçlarına cevap verip vermediğinin izlenmesi ve bilginin kontrollü bir şekilde öğrencilere sunulmasında etkili olup olmadığının tespit edilmek istenmesi; bu araştırmanın problem olarak ele alınmasını sağlamıştır. Araştırmada, "Covid-19 salgın sürecinde uygulanan uzaktan eğitime ilişkin ortaokul öğrencilerinin algılarının değerlendirilmesi" ele alınmıştır.

Alanyazına bakıldığında ortaokul öğrencileri ile çok az sayıda çalışma yapıldığı görülmüştür (Akpolat, 2021; Kaynar vd., 2020). Akpolat (2021) Covid 19 salgını nedeniyle uzaktan eğitimle tanışan ortaokul öğrencilerinin görüşlerini ortaya çıkarmak için metaforlar kullanmıştır. Araştırmanın sonuçları, öğrencilerin uzaktan eğitimin en üst düzeyde kişisel çaba gerektirdiğine inandıklarını göstermektedir. Çalışmada kız öğrencilerin; uzaktan eğitimi tercih ettiği ve bunu “çok çalışma, etkileşimsizlik, kurtarma, güçlendirme ve verimsizlik” olarak algıladığı, buna karşın erkeklerin; uzaktan eğitimi; “daha fazla çeşitlilik, daha kolay erişim, sanallık ve izolasyon” olarak algıladığı görülmektedir.

Kaynar ve arkadaşlarının (2020) yaptıkları çalışmada, ortaokul öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik görüşleri ele alınmıştır. Çalışmada, öğrencinin devam ettiği okul türü, okulu sevmesi, uzaktan eğitim aldığı kanal, internete bağlanma sorunu, EBA sistemine girerken sorun yaşamaması, sahip olduğu donanım ve uzaktan eğitim, eğitimi izlediği yer, eğitim sürecinin devamına göre uzaktan eğitime ilişkin olumlu puan oluşturmada anlamlı farklılık oluşturduğu tespit edilmiştir. Öğrenciler eğitim yeri ve süresinin önemi ve yakın gelecekte eğitimin uzaktan eğitim sistemine dönüştürülüp dönüştürülmeyeceği konusunda net görüşler ifade edememektedirler.

Ortaokul öğrencilerinin uzaktan eğitimle ilk kez karşılaşmaları ve sürecin baş aktörleri olmaları nedeniyle; uzaktan eğitime yönelik algılarının ortaya konulmasının kritik değer taşıdığı, çalışmanın uzaktan eğitim sisteminin gelecekte uygulanabilirliğine ilişkin stratejilerin geliştirilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Salgın zamanı, uzaktan eğitim kapsamında yapılan uygulamaların güçlü ve zayıf yönleri ile bu sürecin öğrenciler üzerindeki etkisinin ortaya konulmasına çalışıldığı bu araştırmadan elde edilen bulguların; uzaktan eğitimin uygulanabilirliğine yönelik olumlu ve olumsuz yönlerin ortaya konulması, uzaktan eğitim sürecinin işleyişinde iyileştirmelerin yapılmasına imkân tanınması açısından önem taşıdığı düşünülmektedir.

A. UZAKTAN EĞİTİM

Geleneksel eğitim kurumlarının toplumun eğitim ihtiyaçlarını karşılayamadığı alanlarda, uzaktan eğitim alternatif bir model olmuştur. Zaman, mekân ve öğrenci sayısı kısıtlaması olmadan, eğitim ve öğrenme imkânı sunan bu model güçlenerek devam edecektir. İletişim altyapısının güçlenmesi, dijital teknolojilerle veri aktarımının kolaylaşması; uzaktan eğitimi değerli kılmaktadır.

Uzaktan Eğitimde Kullanılan Web 2.0 teknolojileri

- **Web günlükleri:** Bunlar, kullanıcı paylaşımlarını içeren ve diğer kullanıcıların bu gönderileri görüntülemesine izin veren web sayfalarıdır.
- **Wikiler:** Belirli konulardaki verileri düzenlemek ve diğer kullanıcılara sunmak için içerik geliştirmek isteyenlere yönelik platformlardır.
- **Dosya paylaşım siteleri:** ses, video, müzik, metin vb. dosya paylaşımına izin veren bir web sayfalarıdır.

- **Podcasting hizmeti:** Podcasting, içerik geliştiriciler tarafından oluşturulan ses ve video içeriklerinin dijital kaynaklarının RSS beslemeleri aracılığıyla dijital ortama yüklenmesiyle oluşturulan bir yayın türüdür.
- **Sosyal ağ sayfaları:** Kullanıcıların çevrim içi etkileşimde bulunabilecekleri ortamlardır.
- **Ortak düzenleme hizmetleri:** Bir wiki yapısına benzer temalara sahip ortak ürünlerin veya kaynakların çıkarılmasına izin veren bir hizmetlerdir.
- **RSS yayını:** Birden çok web sayfasının aynı anda güncellenip kullanılmasına, içerik yayınlamasına ve görüntülenmesine olanak sağlayan bir teknolojidir.

Covid-19 Sürecinde Uzaktan Eğitim

Covid-19 küresel salgını nedeniyle, dünyanın birçok ülkesi yüz yüze eğitime ara vererek, zorunlu olarak uzaktan eğitime geçiş yapmıştır. Türkiye'de, Milli Eğitim Bakanlığı dijital faaliyet gösteren eğitim bilgi ağı (EBA) platformunu güçlendirerek uzaktan eğitimin etkinliğini artırmış, öğretmenler bu platform üzerinden eğitime devam etmişlerdir.

B. YÖNTEM

Çalışmada değerlendirmek amacıyla, Türkiye ve dünyanın pek çok ülkesinde, "Uzaktan Eğitim" ile ilgili yapılan çok sayıda araştırmada ele alınan konular, yöntemler ve sonuçlar incelenmiştir.

1. Araştırma Modeli

Uzaktan eğitim sürecine ilişkin ortaokul öğrencilerinin algılarının değerlendirilmesi amacıyla yapılan bu çalışmada; "*betimsel tarama modeli*" ve nicel yöntem kullanılmıştır.

2. Evren ve Örneklem

"*Çalışmanın evrenini*" Yalova ili Altınova ilçesinde bulunan 9 adet resmî devlet ortaokulunda okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. 2020-2021 yılı bahar döneminde, salgın sürecinde, uzaktan eğitim gören ilköğretimdeki tüm 5. 6. 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin yer aldığı 1509 kişilik evren içerisinde, "*kolayda örnekleme yöntemi*" ile seçilen 334 öğrenci örnekleme alınmıştır.

Elde edilecek verilere hızlı, kolay ve ekonomik bir şekilde ulaşılmasını sağlayan bu yöntem; ana kütleden seçilecek örneklemin araştırmacının yargılarınca belirlendiği "*tesadüfi olmayan örnekleme yöntemi*dir." Evren içerisinde, örneklem sayısının belirlenmesinde "*G*Power Analizine*" başvurulmuştur. Söz konusu analiz çerçevesinde "*etki düzeyi*" 0,5, "*alfa hata olasılığı*" 0,05, "*güç düzeyi*" 0,95 olarak belirlenmiştir. Buna göre, araştırmada ulaşılması gereken kişi sayısı minimum 306'dır. Bu araştırmaya 334 kişi dâhil olmuştur.

Tablo.1: Öğrencilerin Kişisel Özellikleri

Cinsiyet		N	%
	Erkek	144	43,1
	Kız	190	56,9
Yaş		N	%
	10	31	9,3
	11	90	26,9
	12	90	26,9
	13	123	36,8
Kardeş Sayısı		N	%
	1	51	15,3
	2	156	46,7
	3	91	27,2
	4 ve üzeri	36	9,9
Uzaktan Eğitime Bağlanılabilecek Araç (Bilgisayar, Tablet, Telefon vd.) Sayısı		N	%
	1	123	36,8
	2	119	35,6
	3 ve üzeri	92	27,6
Sınıf Düzeyi		N	%
	5.	111	33,2
	6.	82	24,6
	7.	85	25,4
	8.	56	16,8
Evin Bulunduğu Konum		N	%
	Köy veya Belde	168	50,3
	İlçe veya İl	166	49,7

Tablo 1’de, araştırmaya katılan öğrenci sayısı 334’tür. Öğrencilerin %43,1’inin erkek, %56,9’unun kız olduğu, öğrencilerin %9,3’ünün 10, %26,9’unun 11, %26,9’unun 12 ve %36,8’inin ise 13 yaşında olduğu, çoğunluğun 2 kardeşten oluştuğu tespit edilmiştir. Uzaktan eğitime bağlanabilecekleri araç sayısı sorusuna öğrencilerin %36,8’i 1, %35,6’sı 2, %27,6’sı 3 ve üzeri olduğunu ifade etmiştir. Öğrencilerin %33,2’si 5. sınıf, %24,6’sı 6. sınıf, %25,4’ü 7. sınıf ve %16,8’i 8. sınıfta olduğu, %50,3’ü köy veya belde, %49,7’si il veya ilçede ikamet ettiği tespit edilmiştir.

3. Veri Toplama Araçları

Katılımcılara “Öğrenci Bilgi Formu” ile birlikte “Ortaokul Öğrencileri Uzaktan Eğitim Algıları Ölçeği” uygulanmıştır. Ölçeğe katılmak isteyen öğrenci velilerinden “katılım izni” alınmıştır.

4. Öğrenci Bilgi Formu

Bilgi formu, öğrencilerin; cinsiyet, yaş, kardeş sayısı, uzaktan eğitim sürecinde online eğitimi takip edebileceği araç sayısı, okuduğu okul, kaçınıcı sınıfta eğitim gördüğü gibi bilgileri içermektedir.

5. Ortaokul Öğrencileri Uzaktan Eğitim Algıları Ölçeği

Öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik algılarını tespit etmek amacıyla; Kaynar, Kurnaz, Doğrukök ve Barışık (2020) tarafından geliştirilen “Ortaokul Öğrencileri Uzaktan Eğitim Algıları Ölçeği” kullanılmıştır. Toplam 37 ifadenin yer aldığı ölçek içerisinde, öğrencilerin uzaktan eğitimle ilgili; “tutumlarına ilişkin algıları”, “ödevlere ilişkin algıları”, “eğitimin sürdürülüşüne yönelik düşünce algıları”, “öğretim uygulamalarına ilişkin algıları”, “kendine ilişkin algıları” beş alt boyut yer almaktadır.

Alt boyutlarda yer alan ifadeler “Kesinlikle Katılıyorum=5, Katılıyorum=4, Kararsızım=3, Katılmıyorum=2, Kesinlikle Katılmıyorum=1” olacak şekilde 5’li likert olarak yapılandırılmıştır. Ölçeğin yapılan güvenilirlik analizi sonucunda Cronbach’s Alpha katsayısı 0,90 bulunmuştur. Bu çalışmada, söz konusu değer 0,83 olarak tespit edilmiştir.

6. Verilerin Analizi

“SPSS” programının kullanıldığı çalışma verilerinin analizinde; “Ortaokul Öğrencileri Uzaktan Eğitim Algıları Ölçeği” içerisinde yer alan ifadelerin güvenilirlik düzeylerinin tespitinde “Cronbach’s Alpha Katsayısına” başvurulmuştur. Çalışmada, ölçek uygulaması sonucu elde edilen verilerin normal dağılıma sahip olup olmadığının tespitinde “çarpıklık ve basıklık değerleri” baz alınmıştır. Normallik testinde; Tabachnick ve Fidel’e (2013) göre çarpıklık ve basıklık değerleri -1,50 ile +1,50 arasında ise normal dağılım olarak kabul edilmektedir.

Tablo 2: Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Algılarının Normallik Test Sonuçları

	İstatistiki Değer	
	Basıklık	Çarpıklık
Tutumlarına İlişkin Algıları	Basıklık	-,351
	Çarpıklık	-,104
Ödevlere İlişkin Algıları	Basıklık	,243
	Çarpıklık	,032
Eğitimin Sürdürülüşüne Yönelik Düşünce Algıları	Basıklık	,083
	Çarpıklık	,284
Öğretim Uygulamalarına İlişkin Algıları	Basıklık	-,130
	Çarpıklık	-,258
Kendine İlişkin Algıları	Basıklık	,336
	Çarpıklık	-,923

Tablo 2’de, öğrencilerin kişisel özelliklerinin ortaya konmasında frekans analizine, ölçekler ve alt boyutlarına ait tanımlayıcı bulguların ortaya konmasında betimsel istatistiklere başvurulmuştur. Elde edilen ortalama değerlerin yorumlanmasında aşağıdaki sınıflama baz alınmıştır (Uslu ve Beycioğlu,2013, s. 332). “1-1,79=Çok Düşük”, “1,80-2,59=Düşük”, “2,60-3,39=Orta”, “3,40-4,19=Yüksek”, “4,20-5,00=Çok Yüksek”.

Çalışmada, öğrencilerin uzaktan eğitim algılarının kişisel özelliklerine göre karşılaştırılmasında ikili gruplarda Bağımsız Örneklem t-Testi; ikiden fazla grupların karşılaştırılmasında Tek Yönlü Varyans (ANOVA) analizi kullanılmıştır.

C. BULGULAR

Bulgularda, yapılan analizler ve sonuçlara ilişkin değerlere yer verilmiştir. İlk olarak, araştırma kapsamında kullanılan ölçeklere ait tanımlayıcı bulgular tablolar halinde verilmiştir. Sonrasında, araştırmanın amacı doğrultusunda oluşturulan problem test sonuçları yer almaktadır.

1. Öğrencileri Uzaktan Eğitim Algıları Ölçeğine Yönelik Tanımlayıcı Bulgular

Tablo 3: Uzaktan Eğitim Algıları Ölçeği ve Alt Boyutlarının Ortalama ve Standart Sapması

	\bar{x}	ss
Tutumlarına İlişkin Algıları	3,44	,681
Ödevlere İlişkin Algıları	2,65	,730
Eğitimin Sürdürülüşüne Yönelik Düşünce Algıları	2,96	,492
Öğretim Uygulamalarına İlişkin Algıları	3,02	,690
Kendine İlişkin Algıları	3,51	,722
Toplam	3,14	,439

Tablo 3'te "Ortaokul Öğrencileri Uzaktan Eğitim Algıları Ölçeği ve Alt Boyutlarının" aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri yer almaktadır. Buna göre; genel ortalama değerde öğrencilerin Covid-19 döneminde uzaktan eğitimle ilgili görüşlere orta düzeyde katılım sağladıkları tespit edilmiştir. Alt boyutlara ilişkin elde edilen sonuçlarda öğrencilerin uzaktan eğitim ile ilgili; ödevlere ilişkin algıları, eğitimin sürdürülüşüne yönelik düşünce algıları, öğretim uygulamalarına ilişkin algılarının orta düzeyde olduğu, kendine ilişkin algısının ise yüksek olduğu ortaya çıkmıştır.

2. Cinsiyete Göre Anlamlı Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Amacıyla Yapılan Bağımsız Gruplar İçin T-Testi Sonuçları

Tablo 4: Ortaokul Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime Dair Algılarının Cinsiyete Göre T-Testi Sonuçları

Değişkenler	Gruplar	N	\bar{x}	Ss	t testi	
					t	P
Tutumlarına İlişkin Algıları	Erkek	144	3,35	,680	,232	,82
	Kız	190	3,43	,683		
Ödevlere İlişkin Algıları	Erkek	144	2,63	,690	-,451	,65
	Kız	190	2,66	,761		
Eğitimin Sürdürülüşüne Yönelik Düşünce Algıları	Erkek	144	2,99	,518	1,016	,31
	Kız	190	2,94	,471		
Öğretim Uygulamalarına İlişkin Algıları	Erkek	144	3,01	,694	-,232	,82
	Kız	190	3,03	,689		
Kendine İlişkin Algıları	Erkek	144	3,55	,721	,810	,42
	Kız	190	3,48	,723		
Genel Toplam	Erkek	144	3,16	,468	,639	,52
	Kız	190	3,13	,417		

Tablo 4'te, öğrencilerin; uzaktan eğitimle ilgili tutumlarına ilişkin algıları ($t=,232$, $p>,05$), ödevlere ilişkin algıları ($t=-,451$, $p>,05$), eğitimin sürdürülüşüne yönelik düşünce algıları ($t=1,016$, $p>,05$), öğretim uygulamalarına ilişkin algıları ($t=-,232$, $p>,05$), kendine ilişkin algıları ($t=,810$, $p>,05$) ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Ortaokul Öğrencileri Uzaktan Eğitim Algıları Ölçeğine ait ortalama değerler ($t=,639$, $p>,05$) ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

3. Yaş Göre Anlamlı Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Amacıyla Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları

Tablo 5: Öğrencilerin Uzaktan Eğitime Dair Algılarının Yaş Göre Varyans Analizi Sonuçları

Değişkenler	Gruplar (Yaş)	N	\bar{x}	Ss	ANOVA testi	
					F	p
Tutumlarına İlişkin Algıları	10-11	121	3,62	,686	9,453	,00
	12	90	3,46	,596		
	13	123	3,25	,689		
Ödevlere İlişkin Algıları	10-11	121	2,51	,686	3,392	,04
	12	90	2,73	,724		
	13	123	2,72	,763		
Eğitimin Sürdürülüşüne Yönelik Düşünce Algıları	10-11	121	3,05	,516	3,493	,03
	12	90	2,90	,431		
	13	123	2,92	,500		
Öğretim Uygulamalarına İlişkin Algıları	10-11	121	3,25	,631	11,126	,00
	12	90	2,94	,725		
	13	123	2,86	,665		
Kendine İlişkin Algıları	10-11	121	3,69	,659	6,346	,00
	12	90	3,43	,732		
	13	123	3,39	,743		
Genel Toplam	10-11	121	3,26	,441	7,530	,00
	12	90	3,11	,390		
	13	123	3,05	,449		

Tablo 5'te, öğrencilerin; uzaktan eğitimle ilgili tutumlarına ilişkin algıları ($F=9,453$, $p<,05$) ile yaş arasında anlamlı bir farklılık olduğu, ödevlere ilişkin algıları ($F=3,392$, $p<,05$) ile yaş arasında anlamlı bir farklılık olduğu, eğitimin sürdürülüşüne yönelik düşünce algıları ($F=3,493$, $p<,05$) ile yaş arasında anlamlı bir farklılık olduğu, öğretim uygulamalarına ilişkin algıları ($F=11,126$, $p<,05$) ile yaş arasında anlamlı bir farklılık olduğu, kendine ilişkin algıları ($F=6,346$, $p<,05$) ile yaş arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Ortaokul Öğrencileri Uzaktan Eğitim Algıları Ölçeğine ait ortalama değerler ($F=7,530$, $p<,05$) ile yaş arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Bu kısımda elde edilen farklılığın kaynağının tespit edilmesi amacıyla, çoklu karşılaştırma test yöntemlerinden Tukey testine başvurulmuş olup, elde edilen sonuçlar Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6: Yaşa Göre Tukey Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Yaş	Alt Gruplar Yaş	Ortalamalar Farkı	p
Tutumlarına İlişkin Algıları	13	10-11	,369*	,00
		12	,210*	,02
Ödevlere İlişkin Algıları	10-11	12	-,217*	,03
		13	-,213*	,02
Eğitimin Sürdürülüşüne Yönelik Düşünce Algıları	10-11	12	,158*	,02
		13	,137*	,03
Öğretim Uygulamalarına İlişkin Algıları	10-11	12	,311*	,00
		13	,386*	,00
Kendine İlişkin Algıları	10-11	12	,257*	,01
		13	,306*	,00
Genel Toplam Ölçek	10-11	12	,153*	,01
		13	,208*	,00

* Ortalamalar farkı 0,05 düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 6'da, yaşa göre yapılan Post Hoc çoklu karşılaştırma test sonucuna bakıldığında, öğrencilerin uzaktan eğitim ile ilgili tutumlarına ilişkin algılarında 13 yaş ile 10-11 yaş ve 12 yaş arasında olanların algıları arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiş iken diğer değişkenlerde 10-11 yaş ile 12 yaş ve 13 yaş arasında olanların algıları arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Uzaktan eğitim ile ilgili tutumlara ilişkin algılar boyutunda, 13 yaşında olanların tutumlarının 10-11 ve 12 yaşında olanlardan düşük olduğu; diğer farklılığın olduğu kısımlarda ise 10-11 yaşında olanların tutumlarının yüksek olduğu tespit edilmiştir.

4. Kardeş Sayısına Göre Anlamli Farklilik Gösterip Göstermediğini Belirlemek Amacıyla Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Tablo 7: Öğrencilerin Uzaktan Eğitime Dair Algılarının Kardeş Sayısına Göre Varyans Analizi Sonuçları

Değişkenler	Kardeş Sayısı	N	\bar{x}	Ss	ANOVA testi	
					F	p
Tutumlarına İlişkin Algıları	1	51	3,21	,839	2,602	,05
	2	156	3,45	,631		
	3	91	3,53	,669		
	4 ve üzeri	36	3,49	,626		
Ödevlere İlişkin Algıları	1	51	2,55	,737	4,376	,01
	2	156	2,53	,698		
	3	91	2,82	,705		
	4 ve üzeri	36	2,86	,820		
Eğitimin Sürdürülüşüne Yönelik Düşünce Algıları	1	51	2,79	,506	3,159	,03
	2	156	2,96	,488		
	3	91	3,01	,491		
	4 ve üzeri	36	3,08	,445		
Öğretim Uygulamalarına İlişkin Algıları	1	51	2,83	,796	1,601	,19
	2	156	3,07	,661		
	3	91	3,04	,682		
	4 ve üzeri	36	3,05	,657		
Kendine İlişkin Algıları	1	51	3,40	,697	,559	,64
	2	156	3,54	,718		
	3	91	3,54	,755		
	4 ve üzeri	36	3,46	,699		
Genel Toplam	1	51	2,97	,468	3,482	,02
	2	156	3,14	,435		
	3	91	3,20	,439		
	4 ve üzeri	36	3,21	,364		

Tablo 7’de, öğrencilerin; uzaktan eğitimle ilgili tutumlarına ilişkin algıları ($F=2,602$, $p<,05$) ve ödevlere ilişkin algıları ($F=4,376$, $p<,05$) ile kardeş sayısı arasında anlamlı bir farklılık olduğu, eğitimin sürdürülüşüne yönelik düşünce algıları ($F=3,159$, $p<,05$) ile kardeş sayısı arasında anlamlı bir farklılık olduğu, öğretim uygulamalarına ilişkin algıları ($F=1,601$, $p>,05$) ve kendine ilişkin algıları ($F=,559$, $p>,05$) ile kardeş sayısı arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Ortaokul Öğrencileri Uzaktan Eğitim Algıları Ölçeğine ait ortalama değerler ($F=3,482$, $p<,05$) ile kardeş sayısı arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Bu kısımda elde edilen farklılıkta farklılığın kaynağının tespit edilmesi amacıyla çoklu karşılaştırma test yöntemlerinden Tukey testine başvurulmuş olup elde edilen sonuçlar Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8: Kardeş Sayısına Göre Tukey Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Kardeş Sayısı	Alt Gruplar Kardeş Sayısı	Ortalamalar Farkı	p
Tutumlarına İlişkin Algıları	1	2	-,243*	,03
		3	-,320*	,01
Ödevlere İlişkin Algıları	2	3	,284*	,00
		4 ve üzeri	,329*	,01
	1	3	,267*	,04
		4 ve üzeri	,312*	,05
Eğitimin Sürdürülüşüne Yönelik Düşünce Algıları	1	2	,178*	,02
		3	,221*	,01
		4 ve üzeri	,292*	,01
Genel Toplam Ölçek	1	2	-,169*	,02
		3	-,230*	,00
		4 ve üzeri	-,239*	,01

* Ortalamalar farkı 0,05 düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 8’de, kardeş sayısına göre yapılan Post Hoc çoklu karşılaştırma test sonucunda, öğrencilerin uzaktan eğitim ile ilgili tutumlarına ilişkin algılarında tek kardeşe sahip olanlarla 2 ve 3 kardeşe sahip olanların algıları arasında anlamlı bir farklılık olduğu, ödevlere ilişkin algılarında 2 kardeşe sahip olanların algıları ile 3 ve 4 ve üzeri kardeşe sahip olanların algıları arasında anlamlı bir farklılık olduğu; ortaya çıkan farklılıkta 1 kardeşe sahip olanların algılarının daha düşük olduğu kaydedilmiştir. Öğrencilerin uzaktan eğitimin sürdürülüşüne yönelik düşünce algılarında 1 kardeşe sahip olanların algıları ile 2, 3 ve 4 ve üzeri kardeşe sahip olanların algıları arasında anlamlı bir farklılık olduğu; bu kısımda da benzer şekilde 1 kardeşe sahip olanların algılarının daha düşük düzeyde olduğu kaydedilmiştir. Ortaokul Öğrencileri Uzaktan Eğitim Algıları Ölçeğine ait ortalama değerlerde de benzer şekilde 1 kardeşe sahip olanlarla 2, 3 ve 4 ve üzeri kardeşe sahip olanlar arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir.

5. Uzaktan Eğitime Bağlanılabilecek Araç Sayısına Göre Anlamlı Farklık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Amacıyla Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi

Tablo 9: Öğrencilerin Uzaktan Eğitime Dair Algılarının Uzaktan Eğitime Bağlanılabilecek Araç Sayısına Göre Varyans Analizi Sonuçları

Değişkenler	Araç Sayısı	N	\bar{x}	Ss	ANOVA testi	
					F	p
Tutumlarına İlişkin Algıları	1	123	3,36	,702	1,483	,23
	2	119	3,47	,691		
	3 +	92	3,51	,634		
Ödevlere İlişkin Algıları	1	123	2,80	,733	5,787	,00
	2	119	2,63	,763		
	3 +	92	2,46	,641		
Eğitimin Sürdürülüşüne Yönelik Düşünce Algıları	1	123	2,84	,514	6,247	,00
	2	119	3,03	,472		
	3 +	92	3,03	,457		
Öğretim Uygulamalarına İlişkin Algıları	1	123	2,93	,714	1,966	,14
	2	119	3,11	,617		
	3 +	92	3,04	,738		
Kendine İlişkin Algıları	1	123	3,37	,725	5,162	,01
	2	119	3,52	,735		
	3 +	92	3,68	,667		
Genel Toplam	1	123	3,06	,449	3,684	,03
	2	119	3,18	,433		
	3 +	92	3,20	,422		

Tablo 9'da, öğrencilerin; uzaktan eğitimle ilgili tutumlarına ilişkin algıları ($F=1,483$, $p>,05$) ile araç sayısı arasında anlamlı bir farklılık olmadığı, ödevlere ilişkin algıları ($F=5,787$, $p<,05$) ile araç sayısı arasında anlamlı bir farklılık olduğu, eğitimin sürdürülüşüne yönelik düşünce algıları ($F=6,247$, $p<,05$) ile uzaktan eğitime bağlanılabilecek araç sayısı arasında anlamlı bir farklılık olduğu, öğretim uygulamalarına ilişkin algıları ($F=1,966$, $p>,05$) ile araç sayısı arasında anlamlı bir farklılık olmadığı, kendine ilişkin algıları ($F=5,162$, $p<,05$) ile araç sayısı arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Ortaokul Öğrencileri Uzaktan Eğitim Algıları Ölçeğine ait ortalama değerler ($F=3,684$, $p<,05$) ile uzaktan eğitime bağlanılabilecek araç sayısı arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Bu kısımda elde edilen farklılığın kaynağının tespit edilmesi amacıyla çoklu karşılaştırma test yöntemlerinden Tukey testine başvurulmuş olup elde edilen sonuçlar Tablo 10'da sunulmuştur.

Tablo 10: Uzaktan Eğitime Bağlanılabilecek Araç Sayısına Göre Tukey Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Bağlanılacak Araç Sayısı	Alt Gruplar	Ortalamalar Farkı	p
Ödevlere İlişkin Algıları	1	3 ve üzeri	,337*	,00
Eğitimin Sürdürülüşüne Yönelik Düşünce Algıları	1	2 3 ve üzeri	,193* ,195*	,00 ,00
Kendine İlişkin Algıları	1	3 ve üzeri	,315*	,00
Genel Toplam Ölçek	1	2	,128*	,02
		3 ve üzeri	,141*	,02

* Ortalamalar farkı 0,05 düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 10'da, uzaktan eğitime bağlanılabilecek araç sayısına göre yapılan Post Hoc çoklu karşılaştırma test sonucunda, öğrencilerin uzaktan eğitim ile ilgili, tutumlarına ilişkin algılarında tek araçla bağlanılabilecek olanlarla 3 ve üzerinde araca sahip olanlar arasında, eğitimin sürdürülüşüne yönelik düşünce algılarında tek araçla bağlanılabilecek olanların algıları ile 2 ve 3 ve üzerinde araçla bağlanılabilecek olanların algıları arasında, kendine ilişkin algılarında tek araçla bağlanılabilecek olanların algıları ile 3 ve üzerinde araçla bağlanılabilecek olanların algıları arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Ortaokul Öğrencileri Uzaktan Eğitim Algıları Ölçeğine ait ortalama değerlerde tek araçla bağlanılabilecek olanların algıları ile 2 ve 3 ve üzeri araçla bağlanılabilecek olanların algıları arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir.

6. Sınıf Düzeyine Göre Karşılaştırılmasına İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları

Tablo 11: Öğrencilerin Uzaktan Eğitime Dair Algılarının Sınıf Düzeyine Göre Varyans Analizi Sonuçları

Değişkenler	Sınıflar	N	\bar{x}	Ss	ANOVA testi	
					F	p
Tutumlarına İlişkin Algıları	5.	111	3,45	,642	1,182	,32
	6.	82	3,36	,779		
	7.	85	3,40	,630		
	8.	56	3,57	,674		
Ödevlere İlişkin Algıları	5.	111	2,62	,700	1,781	,15
	6.	82	2,71	,746		
	7.	85	2,74	,695		
	8.	56	2,47	,802		
Eğitimin Sürdürülüşüne Yönelik Düşünce Algıları	5.	111	2,93	,458	,406	,75
	6.	82	2,95	,519		
	7.	85	2,97	,484		
	8.	56	3,02	,535		
Öğretim Uygulamalarına İlişkin Algıları	5.	111	3,03	,593	,889	,45
	6.	82	3,08	,788		
	7.	85	2,93	,674		
	8.	56	3,09	,741		
Kendine İlişkin Algıları	5.	111	3,53	,649	2,088	,10
	6.	82	3,45	,840		
	7.	85	3,41	,692		
	8.	56	3,70	,698		
Genel Toplam	5.	111	3,14	,381	,678	,57
	6.	82	3,12	,502		
	7.	85	3,12	,427		
	8.	56	3,22	,470		

Tablo 11’de, öğrencilerin; uzaktan eğitimle ilgili tutumlarına ilişkin algıları (F=1,182, p>,05), ödevlere ilişkin algıları (F=1,781, p>,05), eğitimin sürdürülüşüne yönelik düşünce algıları (F=,406, p>,05), öğretim uygulamalarına ilişkin algıları (F=,889, p>,05), kendine ilişkin algıları (F=2,088, p>,05) ile sınıf düzeyi arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Ortaokul Öğrencileri Uzaktan Eğitim Algıları Ölçeğine ait ortalama değerler (F=,678, p>,05) ile sınıf düzeyi arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

7. Evin Bulunduğu Konuma Göre Karşılaştırılmasına İlişkin T-Testi Bulguları

Tablo 12: Öğrencilerin Uzaktan Eğitime Dair Algılarının Evin Bulunduğu Konuma Göre Anlamlı Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Amacıyla Yapılan Bağımsız Gruplar İçin T-Testi Sonuçları

Değişkenler	Gruplar	N	\bar{x}	Ss	t testi	
					t	p
Tutumlarına İlişkin Algıları	Köy veya Belde	168	3,42	,709	-,532	,60
	İlçe veya İl	166	3,46	,653		
Ödevlere İlişkin Algıları	Köy veya Belde	168	2,64	,742	-,265	,79
	İlçe veya İl	166	2,66	,721		
Eğitimin Sürdürülüşüne Yönelik Düşünce Algıları	Köy veya Belde	168	2,93	,491	-1,120	,26
	İlçe veya İl	166	2,99	,493		
Öğretim Uygulamalarına İlişkin Algıları	Köy veya Belde	168	2,96	,663	-1,674	,10
	İlçe veya İl	166	3,09	,712		
Kendine İlişkin Algıları	Köy veya Belde	168	3,48	,759	-,705	,48
	İlçe veya İl	166	3,54	,684		
Genel Toplam	Köy veya Belde	168	3,11	,443	-1,204	,23
	İlçe veya İl	166	3,17	,435		

Tablo 12’de, öğrencilerin; uzaktan eğitimle ilgili tutumlarına ilişkin algıları ($t=-,532$, $p>,05$), ödevlere ilişkin algıları ($t=-,265$, $p>,05$), eğitimin sürdürülüşüne yönelik düşünce algıları ($t=-1,120$, $p>,05$), öğretim uygulamalarına ilişkin algıları ($t=-1,674$, $p>,05$), kendine ilişkin algıları ($t=-,705$, $p>,05$) ile evin bulunduğu konum arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Ortaokul Öğrencileri Uzaktan Eğitim Algıları Ölçeğine ait ortalama değerler ($t=-1,204$, $p>,05$) ile evin bulunduğu konum arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler**Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Algılarının Değerlendirilmesine Yönelik Tartışma ve Sonuç**

Uzaktan eğitime ilişkin ortaokul öğrencilerinin algılarının değerlendirildiği bu çalışmada; “Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Algıları Ölçeği” içerisinde yer alan ifadelerin tümüne “Orta” düzeyde katılım sağladıkları tespit edilmiştir. Alt boyutlara ilişkin elde edilen sonuçlarda en yüksek düzeyli katılımın uzaktan eğitim ile ilgili kendine ilişkin algının, en düşük düzeyli katılımın yine orta düzey skalası içinde kalan uzaktan eğitim ile ilgili ödevlere ilişkin algılara ait olduğu ortaya çıkmıştır. Araştırmada, ortaokul

öğrencilerinin uzaktan eğitim algılarının orta düzeyde olması, uzaktan eğitim uygulamasının öğrenciler tarafından yeterli düzeyde benimsenmediğini göstermektedir.

Ateş ve Altun (2008), Gökbulut (2021), Yıldız (2016) ile Ağır'ın (2007) yaptığı çalışmada, öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının orta düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Metin ve arkadaşları (2021) ile Barış'ın (2015) çalışmalarında ise uzaktan eğitime yönelik görüşlerin genel olarak düşük düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Yenerer'in (2020) yaptığı çalışmada, uzaktan eğitime ilişkin algının genel olarak olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Uzaktan Eğitim Algılarının Yaşa Göre Farklılaşp Farklılaşmadığına İlişkin Tartışma ve Sonuç

Araştırmada; öğrencilerin yaşı ile uzaktan eğitime yönelik algıları, ödevlere ilişkin algıları, eğitimin sürdürülüşüne yönelik düşünce algıları, kendine ilişkin algıları ve öğretim uygulamalarına ilişkin algıları arasında anlamlı bir farklılık olduğu ve bu farklılıkta 10-11 yaşında olanların ortalama değerlerinin, 12 yaş ve 13 yaşında olanların ortalama değerlerinden daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, yaşı büyük olanların uzaktan eğitime yönelik düşüncelerinin daha olumsuz olması, teknolojiye olan ilgi ve teknolojileri kullanma isteklerinin azalmasıyla açıklanabilir veya yaşı büyük olanlar sınav grubu olduğu için kaygı taşıyor olabilirler. Çalışmada, kendine ilişkin algının 10-11 yaşında olanlarda daha yüksek çıkmasının bir diğer nedeni de kaygı düzeylerinin daha düşük olması ve derslerin daha aktif geçmesi ile açıklanabilir. Bununla beraber, öğrencilerin uzaktan eğitim ile ilgili ödevlere ilişkin algılarının yaşa göre karşılaştırılmasında ise anlamlı farklılık olduğu, ancak burada 13 yaşında olanların ortalama değerlerinin 10-11 yaş ve 12 yaşında olanların ortalama değerlerinden daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuç; 13 yaş grubu öğrencilerin, LGS sınavına hazırlandıklarından ödevlerine daha fazla önem vermeleriyle açıklanabilir.

Yıldız'ın (2016) yaptığı çalışmada, öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumları ile yaşları arasında anlamlı bir farklılık olduğu, bu farklılıkta da yaşı küçük olanların tutumlarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Gökbulut'un (2021) çalışmasında ise bu sonuçlardan farklı olarak uzaktan eğitim algısının yaşa göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Uzaktan Eğitim Algılarının Kardeş Sayısına Göre Farklılaşp Farklılaşmadığına İlişkin Tartışma ve Sonuç

Araştırmada; öğrencilerin kardeş sayıları ile uzaktan eğitim algıları, eğitimin sürdürülüşüne yönelik düşünce algıları ve ödevlere ilişkin algıları arasında anlamlı bir farklılık olduğu ve bu farklılıkta 4 ve üzeri kardeşe sahip olanların ortalama değerlerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu durum; 4 ve üzeri kardeşe sahip olanların uzaktan eğitim algıları, eğitimin sürdürülüşüne yönelik düşünce algıları" ve ödevlere ilişkin algılarıyla ilgili olarak daha olumlu görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Kardeş sayısı çok olanlarda video, ses ve resim gibi dijital içeriklerle daha sık karşılaşılması uzaktan eğitime yönelik düşüncelerin daha olumlu olmasını sağlamıştır. Öğrencilerin uzaktan eğitim ile ilgili tutumlarına ilişkin algıları ile kardeş sayısı arasında anlamlı bir farklılık olduğu ve bu farklılıkta 3 kardeşe sahip olanların algılarının 1, 2 ve 4 ve üzeri kardeşe sahip olanların algılarından daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin öğretim uygulamalarına ilişkin algıları ve kendine ilişkin algıları ile kardeş sayısı arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Uzaktan Eğitim Algılarının Uzaktan Eğitime Bağlanabilecek Araç Sayısına Göre Farklılaşım Farklılaşmadığına İlişkin Tartışma ve Sonuç

Araştırmada; öğrencilerin uzaktan eğitime bağlanırken kullandıkları araç sayısı ile uzaktan eğitim algısı ve kendine ilişkin algıları arasında anlamlı bir farklılık olduğu ve bu farklılıkta 3 ve üzerinde araca sahip olanların ortalama değerlerinin 1 ve 2 araca sahip olanların ortalama değerlerinden daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu durum, araç sayısı fazla olan öğrencilerin bulunduğu ortamda internet paketinin yeterli ve sahip olduğu donanımların iyi düzeyde olduğunu göstermektedir. Bunun yanında, öğrencilerin uzaktan eğitim ile ilgili; ödevlere ilişkin algıları ve eğitimin sürdürülüşüne yönelik düşünce algıları arasında anlamlı bir farklılık olduğu ve bu farklılıkta uzaktan eğitime bağlanacak araç sayısı az olanların ortalama değerlerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Buna karşın, öğretim uygulamalarına ilişkin algıları ile uzaktan eğitime bağlanabilecek araç sayısı arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Bu sonuç, öğrencilerin sahip olduğu bilgisayar, tablet ve telefonlarla eğitim programlarına kolayca ulaşabilir olmasıyla açıklanabilir. Sonuç olarak; öğrencilerin bilim ve teknolojiye olan ilgileri, uzaktan eğitim araçlarını kullanabilmesi, yeterli internet paketinin bulunması ve yeterli donanıma sahip olması gibi durumların uzaktan eğitime yönelik tutumlar üzerinde olumlu etki doğurduğu ifade edilebilir.

Kaynar ve arkadaşlarının (2020) çalışmasında uzaktan eğitim alırken kullandıkları cihaza göre öğrencilerin uzaktan eğitime ilişkin puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir. Gündüz'ün (2013) yaptığı çalışmada, farklı branş ve sınıflarda yer alan katılımcıların uzaktan eğitime yönelik görüşleri ile kişisel bilgisayara sahip olma arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Barış'ın (2015) çalışmasında öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının bilgisayar ve internet erişimine sahip olma durumuna göre farklılık gösterdiği ve bu farklılıkta internet ve bilgisayar erişimine sahip olanların tutumlarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sonuç olarak; öğrencilerin bilim ve teknolojiye olan ilgileri, uzaktan eğitim araçlarını kullanabilmesi, yeterli internet paketinin bulunması ve yeterli donanıma sahip olmasının gibi durumların uzaktan eğitime yönelik tutumlar üzerinde olumlu etki doğurduğu ifade edilebilir.

Uzaktan Eğitim Algılarının Cinsiyete Göre Farklılaşım Farklılaşmadığına İlişkin Tartışma ve Sonuç

Araştırmada; uzaktan eğitim algılarının cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Bunun yanında; tutumlarına ilişkin algıları, ödevlere ilişkin algıları, uzaktan eğitimin sürdürülüşüne yönelik düşünce algıları, öğretim uygulamalarına ilişkin algıları ve kendine ilişkin algıları ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Araştırmada öğrencilerin cinsiyetleri ile uzaktan eğitim algıları arasında anlamlı bir farklılık olmaması, araştırmaya katılanların, uzaktan eğitim algılarının birbirine yakın olmasıyla açıklanabilir. Buna göre, araştırmaya katılan kız ve erkek öğrencilerin uzaktan eğitimde aynı süreçten geçmeleri ve benzer koşullarda ders aldıkları ifade edilebilir. Uzaktan eğitim uygulamalarının yeni olması ve öğrencilerin kız-erkek demeden bu alanda tecrübelerinin az olması bu alanda benzer düşünceye sahip olmalarında önemli bir rol oynar.

Elde edilen bu sonuç, Kaynar ve arkadaşları (2020), Gündüz (2013), Düzgün ve Sulak (2020), Ağır (2007), Yıldız (2016), Barış (2015) ile Kurnaz ve arkadaşlarının (2020) yaptıkları çalışma ile benzerlik

göstermektedir. Ülkü'nün (2018) uzaktan eğitime yönelik tutumu incelediği çalışmada ise kadınların erkeklere kıyasla daha olumlu bir tutuma sahip olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada öğrencilerin cinsiyetleri ile uzaktan eğitim algıları arasında anlamlı bir farklılık olmaması, araştırmaya katılanların, uzaktan eğitim algılarının birbirine yakın olmasıyla açıklanabilir. Buna göre, araştırmaya katılan kız ve erkek öğrencilerin uzaktan eğitimde aynı süreçten geçmeleri ve benzer koşullarda ders aldıkları ifade edilebilir. Uzaktan eğitim uygulamalarının yeni olması ve öğrencilerin kız-erkek demeden bu alanda tecrübelerinin az olması bu alanda benzer düşünceye sahip olmalarında önemli bir rol oynar.

Uzaktan Eğitim Algılarının Sınıfa Göre Farklılaşp Farklılaşmadığına İlişkin Tartışma ve Sonuç

Araştırmada; öğrencilerin uzaktan eğitimle ilgili; tutumlarına ilişkin algıları, ödevlere ilişkin algıları, eğitimin sürdürülüşüne yönelik düşünce algıları, öğretim uygulamalarına ilişkin algıları, kendine ilişkin algıları ile sınıf düzeyi arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Ortaokul Öğrencileri Uzaktan Eğitim Algıları Ölçeğine ait ortalama değerler ile sınıf düzeyi arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Uzaktan eğitim sürecinin tüm öğrenciler için yeni bir durum olmasının, söz konusu farklılığın ortaya çıkmaması üzerinde etkili olduğu düşünülebilir.

Kaynar ve arkadaşlarının (2020) yaptıkları çalışmada, ortaokul öğrencilerinin sınıflarına göre uzaktan eğitime yönelik genel puanları ve alt boyutlarının anlamlı düzeyde farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Kurnaz ve arkadaşlarının (2020) yaptıkları çalışmada da benzer şekilde katılımcıların uzaktan eğitim uygulamasına yönelik düşüncelerinin sınıfa göre anlamlı bir farklılık oluşturmadığı tespit edilmiştir. Gündüz (2013) ile Düzgün ve Sulak'ın (2020) yaptıkları çalışmada uzaktan eğitime yönelik görüşler ile sınıf düzeyi arasında anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Doğrukök ve arkadaşlarının (2021) yaptıkları çalışmada, öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre uzaktan eğitim algılarına ilişkin anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür.

Uzaktan Eğitim Algılarının Evin Bulunduğu Konuma Göre Farklılaşp Farklılaşmadığına İlişkin Tartışma ve Sonuç

Araştırmada; öğrencilerin uzaktan eğitim ile ilgili; tutumlarına ilişkin algıları, ödevlere ilişkin algıları, eğitimin sürdürülüşüne yönelik düşünce algıları, öğretim uygulamalarına ilişkin algıları, kendine ilişkin algıları ile evin bulunduğu konum arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Bu sonuçlar; ortaokul öğrencilerinin evlerinin buldukları konumun, uzaktan eğitime yönelik düşüncelerinde etkisinin olmadığını göstermektedir. Kasaba ve köylerde yaşayanların evlerinde teknolojik altyapının şehirdekilere kıyasla daha zayıf olması, onları dezavantajlı bir duruma sokmamaktadır. EBA ve ZOOM programlarını kullanmak için, internet bağlantısı ve bilgisayarın olması yeterlidir. Araştırmaya katılanların büyük çoğunluğu gerekli teknolojik araçlara sahiptir. Bu nedenle, ortaokul öğrencilerinin uzaktan eğitim sürecine benzer imkânlarla sahip oldukları görülmüştür.

Kurnaz ve arkadaşlarının (2020) yaptıkları çalışmada, uzaktan eğitime ilişkin öğrenci görüşleri, uzaktan eğitime ilişkin kendi durumları, uzaktan eğitimde öğretimin sürdürülüşü ve uzaktan eğitim sürecinde ödev ile ilgili görüşler ile okulun bulunduğu konum arasında anlamlı bir farklılık olmadığı buna karşın uzaktan eğitime ilişkin tutumun okulun bulunduğu il/ilçeye göre anlamlı düzeyde

farklılaştığı tespit edilmiştir. Farklılığın olduğu kısımda, okulun bulunduğu konum il olan öğrencilerin uzaktan eğitime ilişkin tutumlarının daha olumlu olduğu tespit edilmiştir.

Değerlendirme

Yapılan çalışmalar bir bütün olarak ele alındığında ülkemizde uzaktan eğitimle ilgili yapılan çalışmaların daha çok bu konuda öğrencilerin görüşlerini ortaya koymaya yönelik olduğu ifade edilebilir. Çalışmalarda, uzaktan eğitime yönelik görüşlerin kişisel değişkenlerle olan bağlantısı sıklıkla ele alınmış olmasına rağmen bu görüşlerin öğrenci veya öğretmenler özelinde motivasyon, tükenmişlik ve iş tatmini gibi alanlarla ilişkilendirmediği görülmektedir. Uluslararası alanda yapılan çalışmalara bakıldığında da konunun daha çok öğrenci ve öğretmen merkezli ele alındığı buna karşın uzaktan eğitime yönelik görüşlerde veli görüşlerine pek başvurulmadığı ifade edilebilir. Dolayısıyla, gelecek araştırmaların yetersiz görünen bu noktalara odaklanmasının faydalı olabileceği düşünülmektedir.

Katkı Oranı Beyanı

Yazarlar makaleye eşit oranda katkı sağlamış olduklarını beyan eder.

Çıkar Çalışması Beyanı

Makale yazarları aralarında herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan eder.

Kaynakça

- Ağır, F. (2007). *Özel okullarda ve devlet okullarında çalışan ilköğretim öğretmenlerinin uzaktan eğitime karşı tutumlarının belirlenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.
- Akpolat, T. (2021). Ortaokul öğrencilerinin uzaktan eğitime ilişkin metaforik algılarının incelenmesi. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)*, 54(2): 497-522.
- Ateş, A., Altun, E.H. (2008). Bilgisayar öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(54): 125-45.
- Barış, M. (2015). Üniversite öğrencilerinin uzaktan öğretime yönelik tutumlarının incelenmesi: Namık Kemal Üniversitesi örneği. *Sakarya University Journal of Education*, 5(2): 36-46.
- Düzgün, S., ve Sulak, S. (2020). Öğretmen adaylarının covid-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitim uygulamalarına ilişkin görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, Salgın Sürecinde Türkiye’de ve Dünyada Eğitim, 619-633.
- Gökbulut, B. (2021). uzaktan eğitim öğrencilerinin bakış açısıyla uzaktan eğitim ve mobil öğrenme. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 11(1): 160-177.
- Gündüz, A. Y. (2013). *Öğretmen adaylarının uzaktan eğitim algısı*. Yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Kaynar, H., Kurnaz, A., Doğrukök, B. ve Şentürk Barışık, C. (2020). Ortaokul öğrencilerinin uzaktan eğitime ilişkin görüşleri. *Turkish Studies*, 15(7): 3269-3292.
- Metin, M., Emlik, H., Gürlek, E. H., ve Demirbaş, S. (2021). Uzaktan eğitime yönelik öğretmen görüşlerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Studies in Educational Research and Development*, 5(1): 19-47.
- Tabachnick, B. G., ve Fidell, L.S. (2013). *Using multivariate statistics*, 6. edition, É.-U. U. Pearson.
- Uslu, B., ve Beycioğlu, K. (2013). İlköğretim okulu öğretmenlerinin örgütsel bağlılıkları ile müdürlerin paylaşılan liderlik rolleri arasındaki ilişki. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(2): 323-345.
- Ülkü, S. (2018). *İlkokullarda görev yapan öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumları*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Yenerer, T. (2021). *Uzaktan eğitim uygulamalarının sınıf öğretmenleri görüşlerine göre değerlendirilmesi*. Yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Yıldız, S. (2016). Pedagojik formasyon eğitimi alan öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumları. *AİBÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(1): 301-29.

